

Nr. 2024/025

2024-10-02

till
enligt sändlista

Protokoll från styrgruppsmöte för Samförvaltning fiske i Vänern den 2 okt 2024

Deltagare Skype: Simon Jonsson, Göran Sundblad, Boris Åström, Agneta Helander, Sara Peilot, Tommi Bodin, Sofia Brockmark,
På plats: Mikael Tuneld, Joakim Eriksson, Peter Belin, Lars Emilsson, Lollo Englund, Jonas Andersson, Daniel Oinas.

- Mötets öppnande.**
- Godkännande av dagordningen.**
- Val av ordförande, sekreterare och justerare.**

Ordförande Tommi Bodin, sekreterare Jonas Andersson, Justerare Mikael Tuneld.

- Föregående möte.**

Lägg till handlingarna

- SLU Gädda i Vänern och övrigt aktuellt (Göran Sundblad)**

Göran informerar om att undersökningar i Östersjön visar att gäddan är uppdelad i flera delbestånd, varje vik är unik och gäddorna återvänder till födoplatsen för lek. Samma undersökning har gjorts i Vänern. Det visar att gäddorna i Vänern inte är uppdelade på samma sätt och att de inte skiljer sig ifrån varandra. Slutsatsen är att det sker ett stort utbyte mellan lekvikarna i Vänern

För regleringen passar det bra med att reglera och skydda några vikar, så skyddar man hela populationen. Alfonso vid SLU kommer skriva en vetenskaplig rapport om resultatet

eDNA- projektlutrapport i Naturvårdsverkets rapportserie.

Experiment har gjorts med gäddyngel i akvarier samt stora utomhus bassänger.

Inom projektet har man testat olika metoder att filtrera vatten efter eDNA. Man har också tagit prover för eDNA i de vikar som har spöprovfiskats, där man gjorde en jämförelse. Jämförelse med Spöprovfisket visar att de vikar där man fick mycket fisk fick man även högt på eDNA. Var fångsterna låga var även eDNA lågt. Undersökningen visar även på att temperaturen är viktigt och att man behöver göra mer undersökningar när det är varmare i varmare i vattnet.

Postadress
Vänerkansliet
Länsstyrelsen
Hamngatan 1
542 30 Mariestad

Besöksadress
Hamngatan 1

Telefonnummer
010-224 52 05

Bankgiro
5203-8627

Postgiro
619 85 46-1

Momsreg. nr
SE873202429701

Organisations nr
873202-4297
Godkänd för F-skatt

E-post
Sara.peilot@lansstyrelsen.se

Webbplats
www.vanern.se

Vad kommer SLU göra i Vänern 2025

2025 vad gör SLU då för gädda i Vänern.

Fortsätta undersökningar med eDNA där man ska undersöka och få till filtreringen genom att försöka kombinera två olika system

Fortsätta undersökningar med hur ska man designa provtagningen med eDNA lek till efterlek, hur många prover behöver man ta vid tillfälle? Transekter hur många? Provtva med lite överflöd för att optimera?

6. Länsstyrelsen Västra Götaland Gädda-gösprojekt (Anna Hagelin)

Länsstyrelsen Västra Götaland driver ett EU-finansierat projekt med inriktning att ta fram åtgärdsplaner för gädda och gös i Vänern. projektet samarbetar med SLU och samförvaltningen.

Under 2024 har 48 lekvikar inventerats där man noterat behov av restaureringar. Inom projektet kommer man även implementera, tävlingsgruppen inom samförvaltningen, där man i första hand sats på de större tävlingarna samt onlinetävlingar.

Inom Gösdelen i projektet har gös provtagits illsammans med yrkesfisket. Kontroller av orteliter och gonader, samt att man tagit DNA, man har fått in många prover.

Projektet försätter 2025 och 2026.

7. Länsstyrelserna och Sportfiskarna utsättning 1-årig vs 2-åring lax- och öringsmolt (Jonas Andersson, Daniel Oinas, Mikael Tuneld)

Länsstyrelserna informerar om att man fått skrivelser som ifrågasätter om den nuvarande modellen med ettårig smolt av lax och öring är den bästa vid kompensationsersättningar i Vänern. Daniel Oinas redogör för villkoren i vattendomarna för Gullspångsälven och Klarälven, ger länsstyrelsen syn på villkoren, beskriver de risker som finns med detaljerade villkor samt betonar att 50% av utvandrande smolt från Gullspångsälven är 1-årig smolt.

Länsstyrelsens fiskeutredningsgrupp anser att storleken på smolten har större betydelse än åldern och rekommenderar att laxsmolt under 14 cm och öringsmolt under 18 cm inte ska tillgodoräknas i utsättningsbalansen. Länsstyrelserna hänvisar i de anvisningar som skrivs till verksamhetsutövaren att fiskeutredningsgruppens rekommendationer ska följas.

Mikael Tuneld erinrar om att det är för många faktorer som påverkar resultaten av kompensationsutsättningarna i den långa kedjan från avelstäkt till utsättning av fisk. Frågan om storlek eller ålder på smolt är en viktig del, men fokus måste ligga på hela arbetet inklusive kontroll av effekten genomförs på så vis att fisket i Vänern tydligt får sin kompensation.

Länsstyrelsen och Sportfiskarna gav styrelsen ett förslag att tillsätta en arbetsgrupp som undersöker och bereder frågan om 1-årig vs 2-årig smolt, vilket styrelsen bestämde att man skulle göra. Sportfiskarna är sammankallande och de som vill delta i arbetsgruppen från styrelsen kontaktar Joakim Eriksson joakim.eriksson@sportfiskarna.se. Länsstyrelserna kommer inte att delta i arbetsgruppen utan kommer bistå med information, rapporter och underlag som behövs. Arbetsgruppen behöver även ta fram en tidplan så snart som möjligt. Nämdes att man gärna ser att Karlstads universitet ingår i gruppen då de gjort flera undersökningar i Klarälven och Gullspångsälven.

8. **Ansökan Leader** (Jonas Andersson, Sara Peilot)

Ansökan är inskickad, och ska nu kompletteras till den 15 oktober. Projektstart 2025 och kommer hålla på till och med 2027.

Projektets mål: 2025-2027

- Öka kunskapen om fiskeresursen och fisket i Vänern bland grupper av fiskare, myndigheter och andra intressenter som är aktiva i och kring Vänern.
- Sprida information om fiskeresursen och regelverket i Vänern bland de olika målgrupperna.
- Implementera handlingsplanen för ansvarsfullt och hållbart sportfiske i Vänern (HÅV).
- Samarbeta och samverka med relevanta projekt i Vänern.

9. **Aktiviteter och aktuell information 2024**

a. **Information från regelgruppen** (Jonas Andersson)

Inget att rapportera

Information från yrkesfisket (Boris Åslund)

Under sommaren har flera diskussioner varit mellan yrkesfiskare och fiskerättsägare vart gränsen mellan enskilt och allmänt vatten går. Länsstyrelserna bör informera om vad som gäller. Även Kustbevakningen behöver den informationen.

Projekt övervägs för att göra något av siklöja där även Leader är inkopplade.

Kräftfisket i Vänern börjar bli riktigt bra, 2024 var fisket dock lite sämre. Yrkesfisket har sett att det på flera områden börjar bli små kräftor. Yrkesfisket skulle vilja att det fanns möjlighet att ta upp kräftor under 10 cm och skulle vilja ha ett samråd kring detta.

Yrkesfisket tycker att det skulle behövas en åtgärdsplan för skarven. Länsstyrelserna informerar att länen håller på att ta fram en regional förvaltningsplan för skarven, vilket kommer omfatta Vänern och västkusten.

Det har tagits fram särskild utbildning för att kunna skjuta skarv.

Håller på med digitalisering för de tillstånd och dispenser som yrkesfisket behöver ha med sig i båten.

Tidigare yrkesfiskare som slutat och som inte är önskvärda har fått personlig fiskelicens igen. Yrkesfisket tycker inte detta är bra.

b. **Information från fiskevattenägarna** (Lars Emilsson, Peter Belin)

Det skulle behövas fiskevårdsområden med stadgar i Vänern inom enskilt vatten.

Prickskyttefisket är det många fiskerättsägare som ogillar och är en sak som diskuteras inom många fiskevårdsområdesföreningar. Många föreningar förbjuder denna fiskemetod och flera föreningar är lite rädda för den digitala utvecklingen.

c. **Information från sportfiskarna** (Mikael Tuneld, Joakim Eriksson)

Nationellt diskuteras mycket om tävlingar, främst storskaliga tävlingarna efter gädda. Det är svårt att styra tävlingarna som arrangeras över Internet, och med deltagare från hela Sverige och utlandet är det svårt att veta trycket på fiskeförvaltningen.

Regionala verksamheten, fångstatabanken svårt med finansiering, Fortum dragit sig ur att sätta 1000 extra smolt. Inventering av lekområden för gädda i Vänern har gjorts liksom inventering av aspbestånden i norra Vänern. Man har även läst och kontrollerat smolten som satts ut av laxfonden.

Aktuell information från Länsstyrelserna. (Jonas Andersson, Daniel Oinas)

SLU Göran nämnde om att de tagit fram fler sätt på att räkna på fiskeavgifter inte bra för att kompensera fiskvärdet,

Daniel berättar om fisketillsynen och har haft problem med bemanningen för fisketillsynen. Daniel informerar även om gösprojektet i Byälven som kommer fortsätta under 2025.

Daniel tar upp att det inkommit en fråga från en yrkesfiskare. Yrkesfiskaren skulle vilja få en dispens för provfiske med bottensatta nät på vissa områden inom Gullspångsälvens fredningsområde. Frågan är vad samförvaltningen anser om att tillåta ett fiske inom fredningsområdet? Samförvaltningen liksom länsstyrelserna är emot ett projekt att tillåta ett dipsensfiske inom området. Det har gått alldeles för kort tid sedan införandet, inga åtgärder eller omprövningar i Gullspångsälven har gjorts, med mera.

Länsstyrelsen Västra Götaland driver ett projekt, där man draggar förlorade fiskeredskap. Under 2024 har man tagit upp 5 500 m. Förhoppningsvis lyckas man få upp ytterligare mer redskap.

d. Aktuell information från Havs- och vattenmyndigheten (Sofia Brockmark)

Pågående regeringsuppdrag:

- Nationella förvaltningsplanen för skarv slutredovisning är 30 nov 2024.
- Revidering av den nationella ålplanen, utsättning och fiske, vattenkraftens påverkan. Redovisning 1 aug 2025.
- Redovisa hur arbetet med akvatisk restaurering kan stärkas, redovisa dec 2026.
- HaV visar några rapporter, Sofia skickar ut dem till Jonas och Daniel som skickar dem till styrelsen.
- Beredningsgruppsmöten är klara för 2024.
- Fiskerilagsutredningen pågår, införlivandet av EUs kontrollförordning.
- Svenskafiskeregler 2,0 kommer att lanseras inom snar framtid.
- 32:a mötet i European Inland Fisheries and Aquaculture Advisory Commission (EIFAAC) 9-11 sep, Sofia kommer att delta. Fångst och utsättning av ål-program, vetenskaplig utvärdering av åtgärder.
- Ny rapport om ål Aqua reports 2024:5 om ål och utsättning.
- Hav har fått ökad budget för miljöprövningar.
- EU-applikation kommer att användas för rapportering av fångad fisk. För sötvatten är det inte klart hur det kommer att bli utan det är en fråga som kommer att lyftas i pågående fiskelagsutredningen.

e. **Aktuell information från Vänerns vattenvårdsförbund** (Sara Peilot)

Vänerdagen genomförs den 14 november i Götene, program kommer inom kort.
Blir en Jubileumsvänerdag. Alla är välkomna!

Beslut

Styrelsen ska tillsätta en arbetsgrupp som utreder och bereder frågan om 1-årig och 2-årig smolt.

10. **Nästa möte** 5 mars 2025 vid länsstyrelsen Värmland

11. **Mötets avslutades**

Vid protokollet

Jonas Andersson

Justeras

Mikael Tuneld

Tommi Bodin

Sändlista

Ledamöter

1. Tommie Bodin, Vänerens vattenvårdsförbund, mail: tommie.bodin@Kristinehamn.se
2. Mikael Tuneld Sportfiskarna, mail: mikael.tuneld@sportfiskarna.se
3. Boris Åström Vänerens fiskareförbund borisfisk91@gmail.com
4. Lars Emilsson, Fiskevattenägarna i Värmland, mail: lars.emilsson@forshaga.se
5. Lollo Englund, Sveriges fisketurismföretagare, mail: lollo.englund@forshagaakademin.se
6. Ola Persson, Region Värmland, mail: ola.persson@regionvarmland.se
7. *Vakant, Västra Götalandsregionen, mail:*
8. Agneta Helander, Trollingsfisket mail: jacktrassel@gmail.com
9. Göran Sundblad SLU Aqua Sötvattenslaboratoriet, mail: goran.sundblad@slu.se
10. Olle Calles, Karlstad Universitet, mail: olle.calles@kau.se
11. Thomas Johansson Stiftelsen Laxfond Väneren, mail: thomas@laxivanern.se
12. Laila Gibson Vänersamarbetet, mail: laila.gibson@vanern.org
13. Elin Gunve Jordbruksverket, mail: elin.gunve@jordbruksverket.se

Adjungerade

12. Sofia Brockmark, Havs- och vattenmyndigheten, mail: Sofia.brockmark@havochvatten.se
13. Jonas Andersson, Länsstyrelsen Västra Götaland, mail: jonas.o.andersson@lansstyrelsen.se
14. Daniel Oinas, Länsstyrelsen Värmland, mail: daniel.oinas@lansstyrelsen.se

Kopia till

Ersättare för ordinarie ledamöter

15. Ann.-Kristin Magnusson, Vänerens vattenvårdsförbund, mail: ann-kristin.magnusson@storaenso.com
16. Bo Lindberg, Vänerens fiskareförbund, mail: ola_niklas_lindberg@hotmail.com
17. Joakim Eriksson, Sportfiskarna, mail: joakim.eriksson@sportfiskarna.se
18. Peter Belin, Fiskevattenägarna, mail: Peter.Belin@sgs.com
19. Ove Johansson, Sveriges fisketurismföretagare, mail: info@charterfiske.se
20. *Vakant, Region Värmland, mail:*
21. *Vakant Västra Götalandsregionen, mail*
22. Jonas Lindberg Trollingsfisket, mail: Jonas.lidberg@gknaerospace.com
23. Björn Rogell SLU, Aqua Sötvattenslaboratoriet, mail: bjorn.rogell@slu.se
24. John Piccolo Karlstads universitet, mail: john.piccolo@kau.se

Ersättare för ordinarie adjungerade

25. Martin Karlsson Havs- och vattenmyndigheten, mail: martin.karlsson@havochvatten.se
26. *vakant, Länsstyrelsen Värmland, mail:*
27. Anna Hagelin, Länsstyrelsen Västra Götaland, mail: anna.hagelin@lansstyrelsen.se
28. Simon Jonsson Vänersamarbetet, mail: simon.jonsson@vanaern.org
29. *Vakant Jordbruksverket: mail*